

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. gruodžio 20 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teisės aktų derinimas – Prekių ženklai – Direktyva 2008/95/EB – 7 straipsnio 1 dalis – Prekių ženklo suteiktos teisės pasibaigimas – Lygiagretūs prekių ženklai – Prekių ženklų perleidimas Europos ekonominės erdvės (EEE) dalyje – Komeracinė strategija, kuria po perleidimo sąmoningai skatinamas vienas bendras prekių ženklo įvaizdis – Nepriklausomi savininkai, kuriuos sieja glaudūs komerciniai ir ekonominiai ryšiai“

Byloje C-291/16

dėl *Juzgado de lo Mercantil nº 8 de Barcelona* (Barselonos komercinis teismas Nr. 8, Ispanija) 2016 m. gegužės 17 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2016 m. gegužės 23 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Schweppes SA

prieš

Red Paralela SL,

Red Paralela BCN SL, anksčiau – *Carbóniques Montaner SL,*

dalyvaujant:

Orangina Schweppes Holding BV,

Schweppes International Ltd,

Exclusivas Ramírez SL,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič (pranešėjas), teisėjai A. Rosas, C. Toader, A. Prechal ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas P. Mengozzi,

posėdžio sekretorė L. Carrasco Marco, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. gegužės 31 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: ispanų.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Schweppes SA*, atstovaujamos *procurador* I. López Chocarro ir advokato D. Gómez Sánchez,
- *Red Paralela SL* ir *Red Paralela BCN SL*, atstovaujamų advokatų D. Pellisé Urquiza ir J. C. Quero Navarro,
- *Orangina Schweppes Holding BV*, atstovaujamos *procurador* Á. Joaniquet Tamburini ir advokato B. González Navarro,
- *Schweppes International Ltd*, atstovaujamos *procurador* Á. Quemada Cuatrecasas ir advokato J. M. Otero Lastres,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos G. Alexaki,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos L. Noort ir K. Bulterman,
- Europos Komisijos, atstovaujamos, É. Gippini Fournier, T. Scharf, F. Castillo de la Torre ir J. Samnadda,

susipažinęs su 2017 m. rugsėjo 12 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

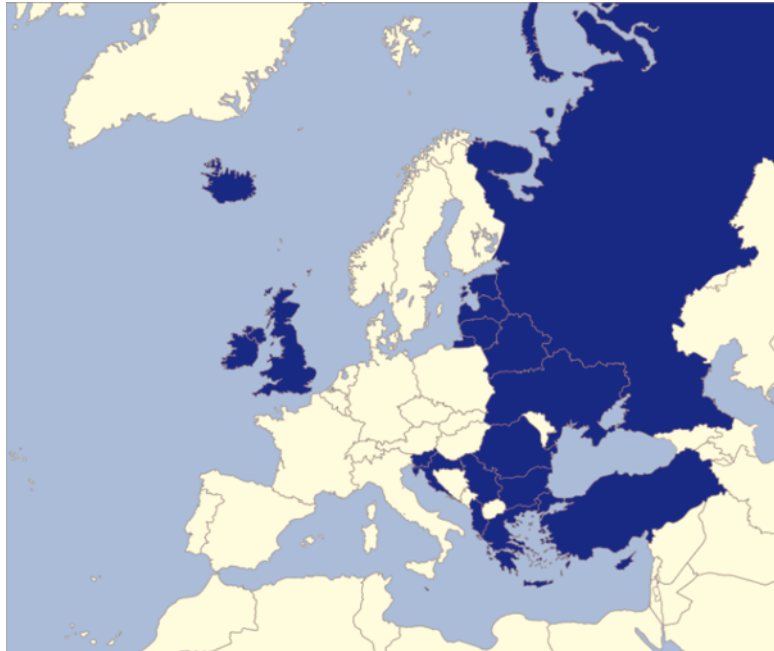
- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/95/EB valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (OL L 299, 2008, p. 25, ir klaidų ištaisymas OL L 11, 2009, p. 86) 7 straipsnio 1 dalies ir SESV 36 straipsnio išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Ispanijos teisės reglamentuojamos bendrovės *Schweppes SA* ginčą su bendrovėmis *Red Paralela SL* ir *Red Paralela BCN SL* (anksčiau – *Carbóniques Montaner SL*; toliau kartu – bendrovės *Red Paralela*) dėl to, kad pastarosios bendrovės į Ispaniją importavo Jungtinėje Karalystėje pagamintus toniko butelius, pažymėtus prekių ženklu „Schweppes“.

Teisinis pagrindas

- 3 Direktyvos 2008/95 7 straipsnyje „Prekių ženklo suteikiamų teisių pasibaigimas“ numatyta:
„1. Prekių ženklas nesuteikia savininkui teisės uždrausti juo ženklinti [žymėti] prekes, kurios paties ženklo savininko arba su jo sutikimu buvo su tuo ženklu išleistos į rinką Bendrijoje.
2. 1 dalies nuostatos netaikomos, jeigu savininkas turi teisėtą priežastis nesutikti su tolesniu prekių naudojimu komercinėje veikloje [turi teisėtų priežasčių prieštarauti tolesniam prekių komercializavimui], ypač jei po išleidimo į rinką pasikeitė ar pablogėjo prekių kokybė [būklė].“
- 4 Direktyvą 2008/95 nuo 2019 m. sausio 15 d. panaikins 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (OL L 336, 2015, p. 1), įsigaliojusi 2016 m. sausio 12 d.; jos 15 straipsnis iš esmės atitinka Direktyvos 2008/95 7 straipsnį.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 5 Žymuo „Schweppes“ turi gerą vardą pasaulyje, visų pirma, kiek tai susiję su gėrimu „tonikas“ (egzistuoja įvairūs jo variantai). Šis žymuo nebuvo įregistruotas kaip vienas Europos Sąjungos prekių ženklas; jau ilgą laiką jis įregistruotas kaip nacionalinis žodinis ir vaizdinis prekių ženklas kiekvienoje iš Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės (EEE) valstybių narių. Šie nacionaliniai prekių ženklai iš esmės tapatūs.
- 6 Iš pradžių visi EEE įregistruoti prekių ženklai „Schweppes“ (toliau – lygiagretūs prekių ženklai) priklausė *Cadbury Schweppes*.
- 7 1999 m. *Cadbury Schweppes* perleido *Coca-Cola / Atlantic Industries* (toliau – *Coca-Cola*) dalį šių lygiagrečių prekių ženklų, tarp kurių – Jungtinėje Karalystėje įregistruoti prekių ženklai. *Cadbury Schweppes* liko kitos lygiagrečių prekių ženklų, tarp kurių – Ispanijoje įregistruoti prekių ženklai, dalies savininkė.
- 8 Toliau pateiktame žemėlapyje tamsia spalva pažymėtos EEE valstybės narės ir šalia jų esančios valstybės, kuriose *Coca-Cola* priklauso prekių ženklai „Schweppes“:

- 9 Po kelių perėmimo ir restruktūrizavimo veiksmų lygiagretūs prekių ženklai, kurių savininkė liko *Cadbury Schweppes*, šiandien priklauso Jungtinės Karalystės teisės reglamentuojamai bendrovei *Schweppes International Ltd*.
- 10 Ši bendrovė suteikė *Schweppes* išimtinę licenciją naudoti pagrindinėje byloje nagrinėjamus Ispanijoje registruotus lygiagrečius prekių ženklus.
- 11 Ir *Schweppes*, ir *Schweppes International* yra kontroliuojamos Nyderlandų teisės reglamentuojamos bendrovės *Orangina Schweppes Holding BV*, kuri vadovauja *Orangina Schweppes* grupei.
- 12 2014 m. gegužės 29 d. *Schweppes* pareiškė *Red Paralela* ieškinį dėl lygiagrečių Ispanijoje registruotų prekių ženklų suteiktų teisių pažeidimo remdamasi tuo, kad atsakovės pagrindinėje byloje importavo į Ispaniją ir šioje šalyje platino prekių ženklu „Schweppes“ pažymėtus toniko butelius iš Jungtinės Karalystės. *Schweppes* mano, kad šie Ispanijoje vykdomi prekybos veiksmai yra neteisėti, nes minėtus

toniko butelius pagamino ir rinkai pateikė ne ji pati ir tam nebuvo gauta jos sutikimo: tai atliko *Coca-Cola*, kuri, *Schweppes* teigimu, neturi jokio ekonominio ar teisinio ryšio su grupe *Orangina Schweppes*. Šiomis aplinkybėmis ji teigia, kad dėl nagrinėjamų žymenų ir prekių tapatumo vartotojas negali atskirti šių butelių komercinės kilmės.

- 13 Atsakydamos į šį ieškinį *Red Paralela* remiasi tuo, kad prekių ženklo suteikiamos teisės baigė galioti, kiek tai susiję su *Schweppes* prekėmis iš Sąjungos valstybių narių, kuriose *Coca-Cola* priklauso lygiagretūs prekių ženklai, dėl numanomo sutikimo. Be to, *Red Paralela* teigimu, *Coca-Cola* ir *Schweppes International* neginčijamai sieja teisiniai ir ekonominiai ryšiai bendrai naudojant žymenį „Schweppes“ kaip universalų prekių ženklą.
- 14 Kaip yra nustatęs prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, reikšmingos šios bylos faktinės aplinkybės yra tokios:
- nors lygiagretūs prekių ženklai *Schweppes International* priklauso tik dalyje EEE valstybių narių, ji reklamavo bendrą prekių ženklo „Schweppes“ įvaizdį,
 - *Coca-Cola*, kuriai priklauso kitose EEE valstybėse narėse registruoti lygiagretūs prekių ženklai, prisidėjo prie šio prekių ženklo bendro įvaizdžio palaikymo,
 - dėl šio bendro įvaizdžio atitinkama Ispanijos visuomenė klaidinama dėl prekių, pažymėtų prekių ženklu „Schweppes“, komercinės kilmės,
 - *Schweppes International* yra atsakinga už europinę interneto svetainę, specialiai skirtą prekių ženklui „Schweppes“ (www.schweppes.eu), kurioje pateikiama ne tik bendra informacija apie šiuo prekių ženklu žymimas prekes, bet ir nuorodos į įvairias vietas interneto svetainės, be kita ko, į Jungtinės Karalystės interneto svetainę, kurią administruoja *Coca-Cola*,
 - *Schweppes International*, kuri neturi jokių teisių į prekių ženklą „Schweppes“ Jungtinėje Karalystėje (kur prekių ženklas priklauso *Coca-Cola*), savo interneto svetainėje teigia, kad prekių ženklas yra kilęs iš Jungtinės Karalystės,
 - *Schweppes* ir *Schweppes International* naudoja Jungtinės Karalystės prekių „Schweppes“ įvaizdį savo reklamoje,
 - *Schweppes International* Jungtinėje Karalystėje savo klientams reklamuoja prekes „Schweppes“ socialiniuose tinkluose ir ten pat teikia jiems apie šias prekes informaciją,
 - prekių „Schweppes“, kuriomis prekiauja *Schweppes International*, pristatymas yra labai panašus, o kai kuriose valstybėse narėse, pavyzdžiui, Danijoje ir Nyderlanduose, – toks pat kaip ir Britanijoje pagamintų prekių,
 - *Schweppes International*, kurios buveinė yra Jungtinėje Karalystėje, ir *Coca-Cola* taikiai kartu veikia Jungtinės Karalystės teritorijoje,
 - po to, kai 1999 m. dalis lygiagrečių prekių ženklų buvo perleista *Coca-Cola*, abi lygiagrečių prekių ženklų „Schweppes“ savininkės EEE atitinkamose teritorijose pateikė prašymus įregistruoti naujus prekių ženklus „Schweppes“, kurie yra tapatūs arba panašūs ir skirti toms pačioms prekėms (pavyzdžiui, prekių ženklas SCHWEPPESES ZERO),
 - nors *Schweppes International* yra lygiagrečių prekių ženklų savininkė Nyderlanduose, prekių ženklą šioje šalyje naudoja (t. y. produktą gamina, išpilsto į butelius ir parduoda) *Coca-Cola*, kaip licenciatė,

- *Schweppes International* neprieštarauja tam, kad iš Jungtinės Karalystės kilusiomis prekėmis „Schweppes“ būtų prekiaujama internetu įvairiose EEE valstybėse narėse, kuriose ji yra lygiagrečių prekių ženklų savininkė, kaip antai Vokietijoje ir Prancūzijoje; be to, prekės „Schweppes“ parduodamos visoje EEE teritorijoje, siūlant jas įsigyti interneto svetainėse, nedarant skirtumo dėl kilmės,
 - *Coca-Cola*, remdamasi turimomis teisėmis į lygiagrečius prekių ženklus, nepareišė protesto dėl *Schweppes International* paraiškos įregistruoti Bendrijos dizainą, į kurį įeina žodinis elementas „Schweppes“.
- 15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad pagrindinės bylos aplinkybės aiškiai skiriasi nuo bylų, kuriose Teisingumo Teismas suformavo jurisprudenciją dėl prekių ženklo suteikiamų teisių pasibaigimo, aplinkybių; jos gali lemti naujų svarstymų dėl šių teisių ir laisvo prekių judėjimo Sąjungoje pusiausvyros poreikį.
- 16 Tokiomis aplinkybėmis *Juzgado de lo Mercantil nº 8 de Barcelona* (Barselonos komercinis teismas Nr. 8, Ispanija) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar su SESV 36 straipsniu, [Direktyvos 2008/95] 7 straipsnio 1 dalimi ir [Direktyvos 2015/2436] 15 straipsnio 1 dalimi suderinama tai, kad prekių ženklo savininkas vienoje ar keliose valstybėse narėse uždraudžia lygiagrečiai importuoti kitoje valstybėje narėje pagamintas prekes, pažymėtas trečiajam asmeniui priklausančiu tapačiu arba beveik tapačiu prekių ženklu, arba jomis prekiauti, jeigu minėtas savininkas reklamavo bendrą prekių ženklo įvaizdį, siejamą su valstybe nare, kurioje pagamintos prekės, kurių importą jis siekia uždrausti?
 2. Ar su SESV 36 straipsniu, [Direktyvos 2008/95] 7 straipsnio 1 dalimi ir [Direktyvos 2015/2436] 15 straipsnio 1 dalimi suderinama prekyba Sąjungoje prekėmis, pažymėtomis plačiai žinomu prekių ženklu, jeigu registruotų prekių ženklų savininkai naudoja bendrą prekių ženklo įvaizdį visoje EEE, kuris klaidina vidutinį vartotoją dėl šių prekių komercinės kilmės?
 3. Ar su SESV 36 straipsniu, [Direktyvos 2008/95] 7 straipsnio 1 dalimi ir [Direktyvos 2015/2436] 15 straipsnio 1 dalimi suderinama tai, kad skirtingose valstybėse narėse registruotų tapačių arba panašių nacionalinių prekių ženklų savininkas draudžia į valstybę narę, kurioje jis yra prekių ženklo savininkas, importuoti prekes, pažymėtas jo prekių ženklu tapačiu arba į jį panašiu prekių ženklu, pagamintas valstybėje narėje, kurioje jis nėra prekių ženklo savininkas, nors bent vienoje iš valstybių narių, kurioje jis yra prekių ženklo savininkas, davė aiškų arba numanomą sutikimą importuoti tas pačias prekes?
 4. Ar su SESV 36 straipsniu, [Direktyvos 2008/95] 7 straipsnio 1 dalimi ir [Direktyvos 2015/2436] 15 straipsnio 1 dalimi suderinama tai, kad prekių ženklo X, registruoto vienoje valstybėje narėje, savininkas A draudžia tokiu prekių ženklu pažymėtas prekes importuoti į valstybę narę, jeigu tokios prekės pagamintos kitoje valstybėje narėje, kurioje kitas savininkas B yra įregistravęs ir prekyboje naudoja X prekių ženklu tapatų prekių ženklą Y ir:
 - abu savininkai A ir B palaiko glaudžius komercinius ir ekonominius santykius, nors nėra smarkiai vienas nuo kito priklausomi dėl prekių ženklo X bendro eksploatavimo,
 - abu savininkai A ir B laikosi koordinuotos prekių ženklo strategijos sąmoningai reklamuodami atitinkamai visuomenei vieną bendrą prekių ženklo įvaizdį arba

- abu savininkai A ir B palaiko glaudžius komercinius ir ekonominius santykius, nors nėra smarkiai vienas nuo kito priklausomi dėl prekių ženklo X bendro eksploatavimo ir, be to, laikosi koordinuotos prekių ženklo strategijos sąmoningai reklamuodami atitinkamai visuomenei vieną bendrą prekių ženklo įvaizdį?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl priimtimumo

- 17 *Schweppes, Schweppes International* ir *Orangina Schweppes Holding* pirmiausia prašo pripažinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą nepriimtiniu.
- 18 Šiuo aspektu jos visų pirma tvirtina, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą nepagrįstas. Sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateiktos išvados dėl faktinių aplinkybių, kurių santrauka nurodyta šio sprendimo 14 punkte ir kuriomis grindžiamas šis prašymas, akivaizdžiai klaidingos. Be to, minėtas sprendimas dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą neišsamus, nes jame visų pirma sąmoningai nepateikiama *Schweppes* ir *Schweppes International* pozicija dėl tokio faktinių aplinkybių vertinimo ginčijimo ir taip pažeidžiama jų teisė į gynybą.
- 19 Be to, *Schweppes, Schweppes International* ir *Orangina Schweppes Holding* teigia, kad pateikti prejudiciniai klausimai yra abstraktūs ir grindžiami bendrais hipotetiniais teiginiais. Todėl Teisingumo Teismas negali įvertinti jų būtinumo ir reikšmingumo.
- 20 Galiausiai *Schweppes, Schweppes International* ir *Orangina Schweppes Holding* tvirtina, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui abejonių kyla ne dėl Sąjungos teisės aiškinimo, o tik dėl klausimo, ar tam tikrą faktinę situaciją, kuri dar nebuvo nagrinėta Teisingumo Teismo jurisprudencijoje, susijusioje su prekių ženklo suteikiamų teisių pasibaigimu, gali apimti ši jurisprudencija. Kadangi minėta jurisprudencija aiškiai apibrėžta ir nustatyta, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo prašomas Sąjungos teisės nuostatų aiškinimas nebekelia jokių abejonių, todėl nėra būtinybės kreiptis į Teisingumo Teismą.
- 21 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją vykstant SESV 267 straipsnyje numatytam procesui dėl prejudicinio sprendimo priėmimo, pagrįstam aiškiu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo funkcijų atskyrimu, tik nacionalinis teismas yra kompetentingas nustatyti ir vertinti pagrindinės bylos faktines aplinkybes. Todėl Teisingumo Teismas turi kompetenciją priimti sprendimą dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar galiojimo tik atsižvelgdamas į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo aprašytą faktinę ir teisinę situaciją, siekdamas šiam teismui pateikti informacijos, naudingos sprendimui jo nagrinėjamoje byloje priimti (2016 m. liepos 28 d. Sprendimo *Kratzer*, C-423/15, EU:C:2016:604, 27 punktas ir 2017 m. balandžio 27 d. Sprendimo *A-Rosa Flussschiff*, C-620/15, EU:C:2017:309, 35 punktas).
- 22 Taigi, Teisingumo Teismas neturi abejoti faktinių aplinkybių vertinimu, kuriuo paremtas prašymas priimti prejudicinį sprendimą.
- 23 Be to, Teisingumo Teismas ne kartą yra nurodęs, kad tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečios bylos aplinkybes, turi įvertinti, ar jo sprendimui priimti būtina Teisingumo Teismui pateikti klausimų ir tokių klausimų svarbą. Todėl Teisingumo Teismas iš principo turi priimti sprendimą tuo atveju, kai pateikti klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu (2017 m. sausio 26 d. Sprendimo *Banco Primus*, C-421/14, EU:C:2017:60, 29 punktas ir 2017 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Andriuc ir kt.*, C-186/16, EU:C:2017:703, 19 punktas).

- 24 Taigi nacionalinio teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas gali atmesti tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba jeigu apie faktines ir teisineis aplinkybes Teisingumo Teismas neturi informacijos, būtinos tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (2013 m. kovo 14 d. Sprendimo *Allianz Hungária Biztosító ir kt.*, C-32/11, EU:C:2013:160, 26 punktą ir 2017 m. sausio 26 d. Sprendimo *Banco Primus*, C-421/14, EU:C:2017:60, 30 punktą).
- 25 Tačiau šiuo atveju taip nėra. Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad užduoti klausimai tiesiogiai susiję su pagrindine byla ir yra svarbūs tam, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas galėtų priimti sprendimą. Be to, šiame prašyme yra pakankamai informacijos, kuri leidžia nustatyti šių klausimų apimtį ir pateikti į juos naudingą atsakymą.
- 26 Galiausiai reikia priminti, kad nacionaliniai teismai išsaugo visišką laisvę kreiptis į Teisingumo Teismą, jei mano, kad to reikia, ir aplinkybė, kad prašomas išaiškinti nuostatas Teisingumo Teismas jau išaiškino, nesudaro kliūčių jam iš naujo priimti sprendimo (2014 m. liepos 17 d. Sprendimo *Torresi*, C-58/13 ir C-59/13, EU:C:2014:2088, 32 punktą ir 2017 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Andriuc ir kt.*, C-186/16, EU:C:2017:703, 21 punktą).
- 27 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl esmės

- 28 Pirmiausia reikia pažymėti, kad prejudiciniai klausimai pateikti ir dėl Sąjungos antrinės teisės, būtent Direktyvos 2008/95 7 straipsnio 1 dalies ir minėtą direktyvą pakeičiančios Direktyvos 2015/2436 15 straipsnio 1 dalies, ir dėl Sąjungos pirminės teisės, būtent SESV 36 straipsnio.
- 29 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad, viena vertus, kiek tai susiję su šiomis dviem antrinės teisės nuostatomis, pagrindinėje byloje, atsižvelgiant į faktinių aplinkybių klostymosi laikotarpį, taikytina pirmoji iš šių nuostatų. Taigi, Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą atsižvelgdamas tik į minėtą nuostatą.
- 30 Kita vertus, primintina, kad Direktyvos 2008/95 7 straipsnis, kuriame vartojamos bendros formuluotės, išsamiai reglamentuoja prekių ženklo suteiktos teisės pasibaigimą, kiek tai susiję su produktais, kuriais prekiaujama Sąjungoje, ir kad tuo atveju, kai Sąjungos direktyvomis derinamos priemonės, skirtos SESV 36 straipsnyje nurodytiems interesams apsaugoti, bet kuri su tuo susijusi nacionalinė priemonė turi būti vertinama atsižvelgiant į šios direktyvos nuostatas, o ne į SESV 34–36 straipsnių nuostatas. Vis dėlto ši direktyva, kaip ir bet kuris kitas Sąjungos antrinės teisės aktas, turi būti aiškinama atsižvelgiant į SESV nuostatas, susijusias su laisvu prekių judėjimu, be kita ko, į SESV 36 straipsnį (šiuo klausimu žr. 1996 m. liepos 11 d. Sprendimo *Bristol-Myers Squibb ir kt.*, C-427/93, C-429/93 ir C-436/93, EU:C:1996:282, 25–27 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją ir 1997 m. kovo 20 d. Sprendimo *Phytheron International*, C-352/95, EU:C:1997:170, 17 ir 18 punktus).
- 31 Taigi, savo keturiais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2008/95 7 straipsnio 1 dalį, siejamą su SESV 36 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad ja draudžiama nacionalinio prekių ženklo savininkui drausti importuoti tapačius produktus, pažymėtus tuo pačiu prekių ženklu, iš kitos valstybės narės, kurioje šis prekių ženklas, iš pradžių priklausęs tam pačiam savininkui, dabar priklauso trečiajam asmeniui, kuris į jį įgijo teises po perleidimo, kai egzistuoja vienas ar keli iš šių veiksnių:
- savininkas reklamavo bendrą prekių ženklo įvaizdį ir siejo jį su valstybe nare, kurioje pagamintos prekės, kurių importą jis siekia uždrausti,

- savininkas ir trečiasis asmuo laikosi koordinuotos prekių ženklų strategijos sąmoningai reklamuodami vieną bendrą prekių ženklą įvaizdį visoje EEE,
 - toks vienas bendras prekių ženklų įvaizdis klaidina vidutinį vartotoją dėl tokiu prekių ženklų žymimų prekių komercinės kilmės,
 - savininkas ir trečiasis asmuo palaiko glaudžius komercinius ir ekonominius santykius, nors nėra smarkiai vienas nuo kito priklausomi dėl prekių ženklų bendro eksploatavimo,
 - savininkas davė aiškų arba numanomą sutikimą, kad tokios pat prekės, kaip antai tos, kurių importą jis nori uždrausti, būtų importuojamos į vieną ar kelias kitas valstybes nares, kuriose jam dar priklauso teisės į prekių ženklą.
- 32 *Red Paralela*, Graikijos ir Nyderlandų vyriausybės ir Europos Komisija siūlo (nepaisant to, kad kai kurie jų siūlymų aspektai skiriasi) į šį klausimą atsakyti teigiamai, o *Schweppes*, *Schweppes International* ir *Orangina Schweppes Holding* mano, kad atsakymas į šį klausimą turi būti neigiamas.
- 33 Pagal Direktyvos Nr. 2008/95 7 straipsnio 1 dalį prekių ženklas nesuteikia jo savininkui teisės uždrausti naudoti šį ženklą prekėms, kurios paties ženklo savininko arba jo sutikimu yra išleistos į Sąjungos rinką pažymėtos tokiu prekių ženklu.
- 34 Direktyvos 2008/95 7 straipsnio 1 dalies formuluotė atitinka formuluotę, kurią Teisingumo Teismas vartojo sprendimuose, kuriuose, aiškinant EB 30 ir 36 straipsnius (tapusius EB 28 ir 30 straipsniais, vėliau – SESV 34 ir 36 straipsniais), buvo pripažinta, kad Sąjungos teisėje egzistuoja prekių ženklų suteiktos teisės pasibaigimo principas. Taigi, šioje nuostatoje pakartota Teisingumo Teismo jurisprudencija, pagal kurią teisės į prekių ženklą, saugomą pagal valstybės narės teisės aktus, savininkas negali remtis šiais teisės aktais siekdamas uždrausti prekės, kurią kitoje valstybėje narėje pats išleido į rinką arba kuri į rinką buvo išleista turint jo sutikimą, importo arba prekybos ja (šiuo klausimu žr. 1996 m. liepos 11 d. Sprendimo *Bristol-Myers Squibb ir kt.*, C-427/93, C-429/93 ir C-436/93, EU:C:1996:282, 31 punktą ir 1997 m. kovo 20 d. Sprendimo *Phytheron International*, C-352/95, EU:C:1997:170, 20 punktą).
- 35 Šia jurisprudencija, susijusia su prekių ženklų suteiktos teisės pasibaigimo principu ir grindžiama SESV 36 straipsniu, siekiama, kaip ir Direktyvos 2008/95 7 straipsnio 1 dalimi, pagrindinius su teisių į prekių ženklų apsaugą susijusius interesus suderinti su interesais, susijusiais su laisvu prekių judėjimu vidaus rinkoje (šiuo klausimu žr. 1996 m. liepos 11 d. Sprendimo *Bristol-Myers Squibb ir kt.*, C-427/93, C-429/93 ir C-436/93, EU:C:1996:282, 40 punktą).
- 36 Kiek tai susiję su prekių ženklų teise, Teisingumo Teismas ne kartą nurodė, kad ši teisė yra pagrindinė neiškreiptos konkurencijos sistemos, kurią Sąjungos teise siekiama nustatyti ir išlaikyti, elementas. Tokioje sistemoje įmonės turi turėti galimybę išlaikyti klientus dėl jų prekių ar paslaugų kokybės, o tai įmanoma tik jeigu egzistuoja skiriamieji ženklai, pagal kuriuos galima nustatyti šias prekes ar paslaugas. Tam, kad prekių ženklas galėtų atlikti šį vaidmenį, jis turi suteikti garantiją, kad visų juo pažymėtų prekių gamybą prižiūrėjo viena įmonė, kuriai galima priskirti atsakomybę už jų kokybę (1990 m. spalio 17 d. Sprendimo *HAG GF*, C-10/89, EU:C:1990:359, 13 punktas ir 1996 m. liepos 11 d. Sprendimo *Bristol-Myers Squibb ir kt.*, C-427/93, C-429/93 ir C-436/93, EU:C:1996:282, 43 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 37 Todėl, kaip ne kartą pripažino Teisingumo Teismas, konkretus prekių ženklų teisės tikslas yra būtent užtikrinti savininkui teisę naudoti prekių ženklą pirmą kartą prekę išleidžiant į apyvartą ir jį saugoti nuo konkurentų, kurie siekia piktnaudžiauti prekių ženklų padėtimi ir reputacija, parduodami neteisėtai juo pažymėtas prekes. Siekiant nustatyti tikslią šios prekių ženklų savininkui suteiktos išimtinės teisės apimtį reikia atsižvelgti į esminę prekių ženklų funkciją – užtikrinti vartotojui ar galutiniam naudotojui prekių ženklu pažymėto produkto kilmės tapatumą, leidžiant jam be galimos

painiavos atskirti šį produktą nuo kitos kilmės produktų (1990 m. spalio 17 d. Sprendimo *HAG GF*, C-10/89, EU:C:1990:359, 14 punktą ir 1996 m. liepos 11 d. Sprendimo *Bristol-Myers Squibb ir kt.*, C-427/93, C-429/93 ir C-436/93, EU:C:1996:282, 44 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 38 Esminės prekių ženklo funkcijos būtų nepaisoma tuo atveju, jeigu, nesant savininko sutikimo, savininkas negalėtų drausti importuoti tapataus arba panašaus produkto, žymimo tapačiu arba supainiojimo galimybe lemiančiu prekių ženklu, trečiojo asmens, kurio su tokiu savininku nesieja joks ekonominis ryšys, pagaminto ir išleisto į rinką kitoje valstybėje narėje (šiuo klausimu žr. 1990 m. spalio 17 d. Sprendimo *HAG GF*, C-10/89, EU:C:1990:359, 15 ir 16 punktus ir 1994 m. birželio 22 d. Sprendimo *IHT Internationale Heiztechnik ir Danzinger*, C-9/93, EU:C:1994:261, 33–37 punktus).
- 39 Šios analizės negali pakeisti vienintelė aplinkybė, kad savininkui priklausantis prekių ženklas ir prekių ženklas, kuriuo žymimas produktas, kurio importą nori uždrausti savininkas, iš pradžių priklauso tam pačiam asmeniui, nepaisant to, ar šie prekių ženklai suskaidyti dėl ekspropriacijos, taigi dėl viešojo pobūdžio veiksmo, ar dėl savanoriško sutartinio perleidimo, vis dėlto su sąlyga, kad nepaisant to, jog prekių ženklai neturi bendros kilmės, kiekvienas iš jų po ekspropriacijos arba perleidimo teritorijoje, kurioje galioja, savarankiškai atlieka savo funkciją, t. y. užtikrina, kad prekių, kurios juo žymimos, kilmė yra ta pati (šiuo klausimu žr. 1990 m. spalio 17 d. Sprendimo *HAG GF*, C-10/89, EU:C:1990:359, 17 ir 18 punktus ir 1994 m. birželio 22 d. Sprendimo *IHT Internationale Heiztechnik ir Danzinger*, C-9/93, EU:C:1994:261, 46–48 punktus).
- 40 Pastaroji sąlyga akivaizdžiai netenkinama, kai, perleidus dalį lygiagrečių nacionalinių prekių ženklų trečiajam asmeniui, savininkas, vienas arba koordinuodamas savo prekių ženklo strategiją su tokiu trečiuoju asmeniu, toliau aktyviai ir sąmoningai reklamuoja vieną bendrą prekių ženklo įvaizdį taip klaidindamas atitinkamą visuomenę arba sustiprindamas jos abejones dėl tokiu prekių ženklų žymimų prekių komercinės kilmės. Toks elgesys, dėl kurio savininko prekių ženklas savarankiškai nebeatlieka savo esminės funkcijos teritorijoje, kurioje galioja, reiškia, kad pats savininkas pažeidė tokią funkciją arba net ją iškreipė. Todėl negalima remtis būtinybe išlaikyti tokią funkciją siekiant drausti importuoti tuo pačiu prekių ženklu žymimas tapačias prekes iš kitos valstybės narės, kur šis prekių ženklas šiuo metu priklauso tokiam trečiajam asmeniui.
- 41 Būtent nacionaliniai teismai, atsižvelgdami į visas nagrinėjamų individualių situacijų aplinkybes, turi įvertinti, ar taip yra.
- 42 Vis dėlto tokiomis aplinkybėmis reikia pabrėžti, kad šiuo klausimu nepakanka remtis vienintele aplinkybe, kad po perleidimo toks savininkas toliau remiasi lygiagrečių nacionalinių prekių ženklų istorine geografine kilme, net jeigu jam nebepriklauso teisės nagrinėjamoje teritorijoje ir jeigu jis siekia, kad būtų uždrausta importuoti šiais prekių ženklais žymimas prekes iš šios teritorijos.
- 43 Jeigu nacionaliniai teismai konstatuotų, kad tenkinama šio sprendimo 39 punkte nurodyta sąlyga, taip pat reikia priminti, kad esminės prekių ženklo funkcijos nesusilpnina naudojimas importu laisve, kai prekių ženklo savininkas importo valstybėje ir prekių ženklo savininkas eksporto valstybėje yra tas pats asmuo arba, net jeigu tai atskiri asmenys, jie yra susiję ekonomiškai (šiuo klausimu žr. 1994 m. birželio 22 d. Sprendimo *IHT Internationale Heiztechnik ir Danzinger*, C-9/93, EU:C:1994:261, 34 ir 37 punktus).
- 44 Kaip jau konstatavo Teisingumo Teismas, toks ekonominis ryšys egzistuoja, be kita ko, tuo atveju, kai nagrinėjamas prekes į apyvartą išleidžia licenciatas, patronuojančioji bendrovė, tos pačios grupės patronuojamoji bendrovė arba išimtinės teises turintis koncesioninkas. Esant bet kuriai iš šių situacijų, savininkas arba kitas subjektas, kuriam jis priklauso, turi galimybę atlikti prekių ženklu žymimų prekių kontrolę (šiuo klausimu žr. 1994 m. birželio 22 d. Sprendimo *IHT Internationale Heiztechnik ir Danzinger*, C-9/93, EU:C:1994:261, 34 ir 37 punktus).

- 45 Be to, Teisingumo Teismas pabrėžė, kad lemiamas aspektas yra galimybė kontroliuoti prekių kokybę, o ne faktinis šios kontrolės įgyvendinimas. Šiomis aplinkybėmis kaip pavyzdį jis paminėjo tai, kad jeigu licencijos suteikėjas leidžia licenciatui gaminti blogos kokybės prekes, nors ir turi sutartyje numatytų priemonių užkirsti tam kelią, jis turi prisiimti atsakomybę už tokias prekes. Taip pat, jeigu prekių gamyba tos pačios įmonių grupės viduje vyksta decentralizuotai, o kiekvienoje iš valstybių narių įsteigtos patronuojamosios bendrovės gamina prekes, kurių kokybė pritaikyta prie kiekvienos nacionalinės rinkos ypatybių, tokiais kokybės skirtumais negalima remtis siekiant uždrausti importuoti seserinės bendrovės pagamintas prekes, nes dėl jos pasirinkimo pasekmių turėtų patirti grupė (šiuo klausimu žr. 1994 m. birželio 22 d. Sprendimo *IHT Internationale Heiztechnik ir Danzinger*, C-9/93, EU:C:1994:261, 38 punktą).
- 46 Kaip generalinis advokatas pabrėžė savo išvados 72–82 punktuose, iš šios jurisprudencijos matyti, kad pagal ją sąvoka „ekonominis ryšys“ daroma nuoroda ne į formalų, bet į esmės kriterijų, kuris tikrai neapsiriboja šio sprendimo 44 punkte išvardytomis situacijomis ir kuris konkrečiai tenkinamas ir tuo atveju, kai suskaidžius lygiagrečius nacionalinius prekių ženklus dėl teritorijos atžvilgiu riboto perleidimo tokių prekių ženklų savininkai koordinuoja savo komercinę politiką arba sudaro susitarimą, kad galėtų vykdyti bendrą tokių prekių ženklų naudojimo kontrolę, ir dėl to turi galimybę tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyti prekes, žymimas prekių ženklu, ir kontroliuoti jų kokybę.
- 47 Leidus tokiems savininkams saugoti atitinkamą teritoriją uždraudžiant lygiagretų šių prekių importą būtų padalytos nacionalinės rinkos, o to nepateisina prekių ženklų teisės dalykas, be to, to nereikia siekiant išsaugoti esminę atitinkamų prekių ženklų funkciją.
- 48 Taigi, esant šio sprendimo 46 punkte nurodytoms aplinkybėms reikia laikyti, kad preke imta prekiauti eksporto valstybėje narėje gavus importo valstybėje narėje saugomo prekių ženklo savininko sutikimą, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/95 7 straipsnio 1 dalį, siejamą su SESV 36 straipsniu.
- 49 Šiuo klausimu reikia patikslinti, kad išvada, jog suskaidžius lygiagrečius nacionalinius prekių ženklus dėl teritorijos atžvilgiu riboto perleidimo, tarp tokių prekių ženklų savininkų yra ekonominių ryšių, nėra ribojama sąlygos, kad tokie savininkai turi būti formaliai vienas nuo kito priklausomi, kad galėtų bendrai naudoti minėtus prekių ženklus, ar sąlygos, kad jie turi faktiškai pasinaudoti galimybe vykdyti atitinkamų prekių kokybės kontrolę.
- 50 Be to, nors iš tiesų Teisingumo Teismas yra konstatavęs, kad savaime, t. y. nesant ekonominio ryšio, perleidimo sutartimi perleidėjui nesuteikiama priemonių vykdyti prekių, kuriomis perėmėjas prekiauja ir kurias žymi prekių ženklu, kokybės kontrolės, būtent iš šios išvados matyti, kad kitaip yra tuo atveju, kai perleidėją ir perėmėją sieja tokie ekonominiai ryšiai (šiuo klausimu žr. 1994 m. birželio 22 d. Sprendimo *IHT Internationale Heiztechnik ir Danzinger*, C-9/93, EU:C:1994:261, 41 ir 43 punktus).
- 51 Nacionaliniai teismai, atsižvelgdami į visas svarbias nagrinėjamo atvejo aplinkybes, turi įvertinti, ar tokie ekonominiai ryšiai egzistuoja.
- 52 Šiomis aplinkybėms reikia pažymėti, kad iš principo ūkio subjektas, kuris remiasi tuo, kad teisės pasibaigė, turi pateikti įrodymų, kad įvykdytos Direktyvos 2008/95 7 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos (šiuo klausimu žr. 2001 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Zino Davidoff ir Levi Strauss*, C-414/99–C-416/99, EU:C:2001:617, 54 punktą), tačiau ši taisyklė turi būti pritaikyta, kai ji suteikia savininkui galimybę padalyti nacionalines rinkas ir taip skatina išlaikyti tarp valstybių narių kainų skirtumus (šiuo klausimu žr. 2003 m. balandžio 8 d. Sprendimo *Van Doren + Q*, C-244/00, EU:C:2003:204, 37 ir 38 punktus).

- 53 Tokios įrodinėjimo pareigos nustatymo tvarkos reikia laikytis tuo atveju, kai lygiagretūs nacionaliniai prekių ženklai suskaidomi savanoriškai, kai tokiam ūkio subjektui sunku ar jis net neturi galimybės įrodyti šių prekių ženklų savininkus siejančių ekonominių ryšių egzistavimo, nes paprastai tokie ryšiai išplaukia iš šių savininkų komercinių susitarimų ar neformalaus suderinimo, apie kuriuos ūkio subjektas neturi galimybės sužinoti.
- 54 Taigi, kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 94 punkte, būtent ūkio subjektas turi pateikti visus tikslus ir nuoseklius įrodymus, leidžiančius spręsti apie tokių ekonominių ryšių egzistavimą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar šio sprendimo 14 punkte glaustai nurodytus faktus galima laikyti tokiais įrodymais.
- 55 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti taip: Direktyvos 2008/95 7 straipsnio 1 dalį, siejamą su SESV 36 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad ja draudžiama nacionalinio prekių ženklo savininkui drausti importuoti tapačias prekes, pažymėtas tuo pačiu prekių ženklu, iš kitos valstybės narės, kurioje šis prekių ženklas, iš pradžių priklausęs tam pačiam savininkui, dabar priklauso trečiajam asmeniui, kuris į jį įgijo teises po perleidimo, jeigu po tokio perleidimo:
- savininkas, vienas arba koordinuodamas prekių ženklo strategiją su šiuo trečiuoju asmeniu, aktyviai ir sąmoningai reklamuoja vieną bendrą prekių ženklo įvaizdį, taip klaidindamas suinteresuotą visuomenę dėl šiuo prekių ženklu žymimų prekių komercinės kilmės arba sustiprindamas jos supainiojimo galimybę,

arba

- tarp savininko ir minėto trečiojo asmens egzistuoja ekonominiai ryšiai, t. y. jie koordinuoja savo komercinę politiką arba sudaro susitarimą, kad galėtų vykdyti bendrą prekių ženklo naudojimo kontrolę, ir dėl to turi galimybę tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyti prekes, žymimas minėtu prekių ženklu, ir kontroliuoti jų kokybę.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 56 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/95/EB valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti 7 straipsnio 1 dalį, siejamą su SESV 36 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad ja draudžiama nacionalinio prekių ženklo savininkui drausti importuoti tapačias prekes, pažymėtas tuo pačiu prekių ženklu, iš kitos valstybės narės, kurioje šis prekių ženklas, iš pradžių priklausęs tam pačiam savininkui, dabar priklauso trečiajam asmeniui, kuris į jį įgijo teises po perleidimo, jeigu po tokio perleidimo:

- savininkas, vienas arba koordinuodamas prekių ženklo strategiją su šiuo trečiuoju asmeniu, aktyviai ir sąmoningai reklamuoja vieną bendrą prekių ženklo įvaizdį, taip klaidindamas suinteresuotą visuomenę dėl šiuo prekių ženklu žymimų prekių komercinės kilmės arba sustiprindamas jos supainiojimo galimybę,

arba

- tarp savininko ir minėto trečiojo asmens egzistuoja ekonominiai ryšiai, t. y. jie koordinuoja savo komercinę politiką arba sudaro susitarimą, kad galėtų vykdyti bendrą prekių ženklo naudojimo kontrolę, ir dėl to turi galimybę tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyti prekes, žymimas minėtu prekių ženklu, ir kontroliuoti jų kokybę.

Parašai.